

داستان چگونه کار می کند

جیمز وود

مترجم: بهار احمدی فرد

—تئوری—

چاپ اول - ۱۳۹۸

سرشناسه:	وود، جیمز، ۱۹۶۵ - م.
عنوان و نام پدیدآور:	Wood, James, 1965 -
مشخصات نشر:	دولستان چگونه کار می‌کند/ جیمز وود؛ مترجم بهار احمدی فرد.
مشخصات ظاهری:	تهران: مانیا هنر، ۱۳۹۷.
شابک:	۲۲۸ ص.
وضعیت فهرست نویسی:	۷-۵۵-۸۹۷۵-۶۰۰-۹۷۸
یادداشت: عنوان اصلی:	فیبا
موضوع:	How fiction works, 2008.
موضوع:	دولستان نویسی
موضوع:	Fiction - Authorship
موضوع:	دولستان - تاریخ و نقد
موضوع:	Fiction - History and criticism
شناسه افزوده:	احمدی فرد، بهار، ۱۳۶۸ - مترجم
شناسه افزوده:	Ahmadifard, Bahar
شماره کنگره:	PN۳۳۵۵/۹۰۲ ۱۳۹۷
شماره بندی یوبی:	۸۰۸/۳
شماره کتشناسی:	۵۶۰۰۶۱۴

دولستان چگونه کار می‌کند

نویسنده: جیمز

مترجم: بهار احمدی فرد

طراح جلد: فاطمه پاشا

صفحه آرا: محمد قائمی

ناشر: مانیا هنر

چاپ: قشقای

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۳۰۰۰ تومان

نشانی دفتر انتشارات:

تهران، خیابان سهروردی جنوبی، نبش حسامزاده حجازی، پلاک ۱۵

طبقه سوم، واحد ۱۵

تلفن: ۷۷۵۲۶۵۹۱ همراه: ۰۹۳۵۷۲۱۴۴۱۴

Email: Honarmania@gmail.com

Telegram: t.me/maniahonar

Instagram: instagram.com/maniahonarpub

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۳	یادداشتی درباره پانویس‌ها و تاریخ‌ها
۱۵	روایت کردن
۴۶	فلویر و داستان مدرن
۵۴	فلویر، ظهور فلانور
۶۵	جزئیات
۹۸	کاراکتر
۱۳۵	تاریخ بخت‌رآگاه
۱۵۹	همدردی و سیدگی
۱۶۸	زبان
۱۹۲	دیالوگ
۱۹۹	حقیقت، قرارداد، رئالیسم
۲۲۳	کتابشناسی

بیشگفتار

جان راسکین^۱ در سال ۱۸۷۵ کتاب کوتاه عناصر طراحی^۲ را نوشت. این کتاب، در یکم درآمدی گام به گام بود. غرض از نوشتن این کتاب آری ساندن به نقاش حرفه‌ای، مخاطب کنجکاو و هنردوست عادی بود. بر این مهم با معطوف کردن چشمان یک منتقد به مسئله آفرینش سری صورت پذیرفت. راسکین نخست مخاطب را ترغیب می‌کند تا به طبیعت چشم بدوزد. مثلاً به برگی نگاه کند و با قلم از آن کپی بردارد. طراحی خود را از برگ نیز در کتاب آورده است. از این برگ، هر یکی از نقاشی‌های تینتورتو^۳ می‌رود: راسکین می‌گوید به ضرب تمام توجه کنید، ببینید چگونه یک دست را طراحی می‌کند، نگاه کنید چه توجهی به سایه‌روشن می‌کند. قدم به قدم، راسکین خوانندگان را از بطن پروسه آفرینش اثر می‌گذراند. صلاحیت راسکین در این

1. John Ruskin

2. The Elements of Drawing

3. Tintoretto

مقام از بابت مهارتش در طراحی احراز نمی‌شود- هنرمند موفق بود اما نه سرآمد عصر خویش- صلاحیتش از مشاهداتش به دست آمده و چشمانش چه خوب دیده‌اند، همچنین توانایی‌اش در انشاء این نگاه باریک است که او را شایسته تألیف چنین کتابی کرده است.

عجیب آنکه چنین کتاب‌هایی در باب داستان‌نویسی کم‌شمارند. جنبه‌های رمان^۱، نوشته‌ای، ام. فورستر^۲ (انتشار: ۱۹۲۷) به حق رجعی محوری است، اما برای ادبیات امروز از دقت کافی برخوردار نیست. سه کتاب میلان کوندرا را درباره هنر داستان‌نویسی می‌توانیم ببینیم، اما کوندرا بیشتر رمان‌نویس و مقاله‌نویس است. منتقد عملی، گاهی دوست داشتیم داستان‌اش از نوشتن جوهری‌تر شده بود.

دو منتقد قرن بیستمی، محبوب من این دو نفرند: فرمالیست روس، ویکتور اسکلوفسکی^۳ و فرمالیست ساختارگرای فرانسوی، رولان بارت. هر دو منتقدهای بزرگی بودند. «آنجا که فرمالیست بودند، مانند نویسندگان می‌اندیشیدند: به سبک، کلمات، فرم، استعاره و مجاز توجه می‌کردند. اما بارت و اسکلوفسکی مانند نویسندگانی می‌اندیشیدند که از شم خلاقه خویش بی‌گناه باشند و مثل بانکدارانی سارق، مکرراً به آنچه ضامن بقایشان بود دستبرد می‌زدند- سبک ادبی. احتمالاً این بیگانگی و دل‌بستگی

1. Aspects of the Novel

2. E. M. Forster

3. Viktor Shklovsky

سلطه جویانه سبب شده به نتایجی برسند که به زعم من هم جالب است اما بر کج روی های خود پافشاری می کند. این کتاب، در بحث وجدلی دائم با این دو به سر می برد.

در ضمن، هردو خبرگانی بودند که در نهایت امر، برای متخصصان دیگر می نوشتند؛ علی الخصوص بارت انتظار داشت خواننده عام کتابش را بخواند و بفهمد (حتی خواننده ای که در آن، تعلیم است تا دیگر عام نباشد).

در این کتاب سعی می کنم تا بعضی سؤالات مهم را درباره هنر داستان نویسی مطرح کنم. آیا واقعی (رنال) است؟ یک استعاره موفق را چگونه باید تعریف کنیم؟ کاراکتر چیست؟ چه زمانی استفاده از جزئیات داستان، عالی صورت گرفته است؟ زاویه دید چیست و چه سازوداری، دارد؟ مدلی تخیلی چیست؟ چرا داستان ما را منقلب می کند؟ سؤالات قایمی هستند. بعضی از این مسائل در مطالعات اخیر نظریه ای برآمد دانشگاهی احیاء شده اند. اما از اینکه نقد دانشگاهی و نظریه ادبی پاسخ خوبی فراهم آورده باشند، مطمئن نیستم. امیدوارم این کتاب سؤالات نظری را طرح کند اما پاسخش عملی باشد. یا به بیان دیگر، سؤالات منتقدها را ببرد و پاسخ نویسندگان را بیاورد.

اگر کتاب بحث فراتری ارائه بدهد، آن بحث این است که یک داستان می تواند هم اثری مصنوع است، هم واقع نما. حفظ این دو امکان در کنار هم به هیچ وجه دشوار نیست. به همین خاطر، سعی

کردم تفصیلی‌ترین شرح ممکن را از فنون این اثر مصنوع ارانه
 دهم سازوکار داستان- این کار را کردم تا بتوانم این فنون را از نوبه
 جهان وصل کنم، همان‌طور که راسکین قصد داشت اثر تینتورتو
 را به چگونگی نگاه ما به یک برگ وصل کند. در نتیجه، فصول این
 کتاب به درون یکدیگر می‌لغزند، زیرا با یک زیبایی‌شناسی واحد
 برانگیخته شده‌اند: وقتی درباره سبک آزاد غیرمستقیم صحبت
 می‌کنم، درواقع درباره زاویه دید صحبت می‌کنم، وقتی درباره
 زاویه دید صحبت می‌کنم، درواقع درباره ادراک جزئیات صحبت
 می‌کنم. وقتی درباره جزئیات صحبت می‌کنم، درواقع درباره
 کاراکتر صحبت می‌کنم و وقتی درباره کاراکتر صحبت می‌کنم،
 درواقع درباره امر واقعی صحبت می‌کنم و امر واقعی پایه و اساس
 کندوکاوهای من بر این کتاب است.